

verslag van de ondernomen reddingspogingen maar op de geciteerde vraag, de kern van de zaak, ging hij niet in. Zijn antwoord 'vermelde', aldus Bezemer, 'geen feitelijke onjuistheden maar was verre van volledige.'¹ Er werd vervolgens in maart '66 in de Eerste Kamer door sprekers namens de Pacifistisch-Socialistische Partij, de Partij van de Arbeid en de Anti-Revolutionaire Partij op meer inlichtingen aangedrongen – minister de Jong deelde mee dat hij zou nagaan of een wetenschappelijk onderzoek kon worden ingesteld. Nadien gaf hij, op 1 april '66, nog antwoord op nieuwe vragen van de fractieleider van de PSP in de Tweede Kamer. Hij citeerde daarin de conclusie van de Amsterdamse procureur-generaal en deelde tenslotte mee dat in een inmiddels in voorbereiding genomen wetenschappelijke studie over de Nederlandse koopvaardij in de Tweede Wereldoorlog (de studie van K. W. L. Bezemer) speciale aandacht zou worden besteed aan de 'Van Imhoff'-ramp.

De Kamers kwamen nadien op het gebeurde niet terug, ook niet toen de oud-BB-ambtenaar C. van Heekeren in '67 in zijn boek *Batavia seint: 'Berlijn'* een beeld gaf, waaruit duidelijk bleek wat aan boord van de 'Van Imhoff' en van de 'Boelongan' was geschied – van Heekeren droeg evenwel geen kennis van de geheime instructies welke de marinestaf voor het reddingswerk had doen uitgaan en evenmin van het justitiële dossier. Bezemer vond die instructies en kreeg het justitiële dossier ter beschikking. Zijn even grondige als gedetailleerde studie over de koopvaardij is, nu dit deel van ons werk in druk verschijnt, nog niet gepubliceerd – het is met zijn verlof dat wij zijn conclusies met betrekking tot de 'Van Imhoff-zaak' mogen weergeven.

'Laakbaar' noemt Bezemer de order van de marinestaf aan de gezagvoerder van de 'Van Imhoff' om, hoewel er een tekort aan reddingsmiddelen was, toch uit te varen² en 'overbodig' de order van diezelfde staf om louter 'betrouwbare elementen onder de Duitse geïnterneerden' te redden – overbodig 'te eerder waar juist de Indische regering en de commandant-Zeemacht wisten dat de gevaarlijk geachte Duitse geïnterneerden reeds waren afgevoerd.'³ Wij voegen daaraan toe dat de aanwijzing: 'overige Duitsers beletten te landen', als verstrekt aan de 'Boelongan', wel een uitvloeisel was van de niet irreëel te achten vrees dat Duitse geïnterneerden de Japanse bezetter diensten konden verlenen, doch in de gegeven omstandigheden tot een te voorzien inhumaan optreden moest leiden. Bezemer wijst er voorts op dat aan de gezagvoerders van de 'Van Imhoff' en de 'Boelongan' ten onrechte niet was meegedeeld

¹ A.v., p. 89.   ² A.v., p. 95.   ³ A.v., p. 96.